

ABONAMENT:
 pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 România și Streinatate
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 fill.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:
 se primesc cu
 prețuri reduse.
 —
 Scrisori nefran-
 cate se refuză.
 —
 Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMÂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

**Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.**

ADMINISTRAȚIUNEA:
 Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

INVITARE la abonament!

Cu 1 Octomvrie st. v. a. c. deschidem un nou abonament la foaia noastră „Olteanul”, care de șase luni, sau de o jumătate de an, a stat cu credință ca strajă sau sentinela neadormită la postul său.

Iubiții cetitori, cari dela început au cetit Nr. de Nr. din aceasta foaie, sau putut încredința despre scopul cel nobil ce l'urmărește „Olteanul”: de a sta în serviciul neamului nostru, povățuind pe frații plugari, precum și pe iubiții cetitori dela sate și orașe pe calea luminei, pe calea adevărului, pe adevărata cale care duce la cultură și bunăstare.

Nu batjocorind, nu clevețind, ci numai sfătuind frățește a crezut de cuvântă a sta de vorbă cu cetitorii săi!

Cei 26 Nri ieșiți în tipar sunt chezașie despre cele spuse de noi, nu trebuie vorbe de clacă, vorbe de laudă. După ce însă încă mulți dintre cetitorii noștri nici până astăzi n'au răspuns prețul abonamentului, îi rugăm cu toată stăruința, ca să binevoiască a l'achita neîntârziat, ca să nu fim siliți și împinși și noi de alții, ca să ne adresăm personal la unul fie-carele și a cerca alte mijloace de îndreptare. Mai cu înlesnire să pot trimite banii prin **asemnațiunile sau mandatele postali**, cari s'au alăturat la Nrul 13.

„Vrednic este lucrătorul de plată sa,” credem potrivite aceste sfinte vorbe și la muncitorii condeiului și adevărații la aceia, cari neobosit zi de zi să gândesc numai la binele poporului în serviciul căruia stau.

Cine nu voiește a ceti foaia noastră, acela să ne trimită înapoi acest Nr., că nu-i nici o supărare, dar dacă până acum a primit-o fără a o plăti, atunci să nu uite a trimite și conțul Nrilor primiți până acum, c'asa credem a fi lucru și frumos și cinstit.

Totodată apelăm cu toată căldura la tot Românul de bine, și de inimă să ne sprijinească în munca și lupta grea, ce o purtăm pentru binele neamului.

Ca să putem ajunge scopul ce ni l'am propus e delipsă ca să avem și interesul și sprijinul material al publicului în măsură mai mare, ca până acum. Deci rugăm cu stăruință pe toți iubitorii și binevoitorii neamului românesc, cari doresc sincer împlinirea propusului și programului nostru să ne facă o călduroasă propagandă câștigându-ne noi abonați. In toate localurile publice, hoteluri, cafenele, restaurante, friserii, societăți

de lectură etc. pe cari le cercetează publicul român, să se ceară foaia „Olteanul”.

Fîind spriginiți și materialmînte, ni-se va ușura grijile și gândurile referitoare la suportarea speselor redacționale și administrative, ear pe de alta parte se va mări zelul sau râvna și pofta de lucru.

Incredințând pe iubiții noștri cetitori, că pe viitor și cu o mai mare stăruință ne vom pune pe lucru, dacă sprijiniți vom fi după cuvîntă și vrednicie, deschidem de lângă următoarele prețuri:

Abonament nou:

pe anul acesta . . . 4 cor. — b.
 pe jumătate de an . . . 2 » 50 »
 pe pătrariul ultim . . . 1 » 30 »

Redacția „Olteanului”.

SOCIETATEA pentru fond de teatru român.

II.

Aceasta pornire spre bine are a se mulțami conducătorilor celor noi, cari i-au dat lucrului o mai mare îngrijire.

O adunare frumoasă s'a ținut anul trecut în Orăvița, care a avut o frumoasă izbândă sau un frumos succes.

In aceea adunare s'au luat hotărâri, cari și mai mult au de scop: înaintarea Societății, angajarea sau punerea unui director artistic, care și mai bine să conducă lucrările Societății, în persoana d-lui Aurel P. Bănuțiu în mod provizoric pe un an și formarea și organizarea de „Comitete filiale”, pentru promovarea sau înaintarea scopurilor Societății, în diferite locuri cu populație românească, fie în orașe, fie și în sate.

Aceste comitete au datorința de a ținea și mai strânsă legătura dintre societate și membrii ei, întocmai cum sunt la „Asociațiune” despărțămintele cu agenturile lor.

Chemarea comitetelor filiale este:

a) de a înscrie membrii noi pentru Societate și de a încasa taxele;

b) de a aranja sau da reprezentațiuni teatrale, conferințe, excursiuni și ori și ce, ce servește pentru „îna-

intarea scopurilor societății” preste tot precum și mai cu deosebire ce privește ținutul, unde se află acele comitete filiale;

c) de a face Comitetului central raport despre activitatea lor, de două ori în an, în Iunie și Decemvrie.

„Societatea pentru fond de teatru român” încă are mai multe felii de membrii ca și Asociațiunea, cari plătesc anumite taxe și cari au a se trimite comitetului central, afară de cele dela producțiunile teatrale făcute cu concursul directorul artistic al Societății, dintre cai numai 25% să trimit comitetului central, iar 75% se vor folosi pentru a desvolta o vieță culturală și artistică din cercul comitetelor filiale, după cum se va afla cu cale.

Comitetele filiale stau sub conducerea secretarului societății, iar ce privește afacerile de bani să vor adresa cassarului societății.

De toate până acum s'au înființat sub conducerea directorului artistic 59 comitete filiale după cum am spus-o în Nrul trecut al foaiiei noastre în raportul despre adunarea generală a societății ținută în anul acesta în Alba-Iulie sau Bălgrad.

In aceea adunare, care a fost bine cercetată de o mulțime de frați de ai noștai din toate părțile țării s'au încasat preste tot frumoasa sumă de 19 mii 7 sute cor., dintre cari numai singur din partea prezidentului dlui Dr. I. Mișu 10 mii coroane, semn a nemărginitei sale iubiri de neam.

Dar ce e de mai mare însemnătate a adunării din ast an, ținută în Alba-Iulie în zilele de este propunerea făcută de însuși dl Dr. I. Mișu cu privire la activitatea societății noastre teatrale pe viitor, arătând mai multe mijloace ducătoare la scop.

Întâiul mijloc:

Cultivarea teatrului fără-nesc, ca adevărat nu numai în orașe, ci și în satele noastre să se dea reprezentațiuni teatrale, din partea inte-

ligenții sau cărturarilor noștri împreună cu plugarii sau junimea noastră: ficiori, fete, **instruați anume spre scopul acesta, de învățătorii și preoții noștri**, cari să-și facă din aceasta o datorie de împlinit și chiar să fie obligați la aceasta din partea autorităților noastre bisericesti, ca să aranjeze în fie-care an 2 reprezentațiuni teatrale, bunăoară la Crăciun și la Paști ori și petreceri de vară, după cum s'a făcut acesta din pornire proprie încă cu 25—30 ani înainte de aceasta în comunele: Voila, Gălați, Beclean, și în Viștea de jos și în alte locuri din comit. Făgărașului și chiar și în alte părți unde au avut bărbați de inimă și iubitori de neam și cari au avut rezultatele cele mai desăvârșite, iar plugarii noștri au rămas cu frumoase și multe învățături folositoare.

Acesta este un minunat și puternic mijloc de educațiune sau creștere, despre care s'au convins ori încredințat toți aceia, cari au cercat sau probat acest lucru.

Deci iubiți frați de pretutindena faceți aceasta preste tot locul, că mult bine și folos veți avea!

În scopul acesta Societatea va tipări mai multe cărți de acest fel, iar foile sau gazetele noastre să îndemne cu tot adinsul poporul nostru ca să aranjeze petreceri cu cântări, declamări și joace pieze teatrale potrivite priceperii și împrejurărilor.

Să simțim românește, să vorbim românește, să cântăm românește și să jucăm românește!

Al doilea mijloc:

Să se cultive teatrul studentesc, sub care să înțelege reprezentațiuni teatrale, date de tinerii dela gimnazii, preparandii, teologii, ba chiar și de cei dela universitate, unde sunt, fie și sub îngrijirea unor profesori — dacă se poate — cari ar fi primiți cu toată dragostea frățească și cu brațele deschise ori și unde. D'apoi câte scopuri frumoase nu s'ar ajunge prin aceasta, câte cunoștințe plăcute nu s'ar face!?

Aceasta mișcare ar fi de cel mai mare folos, iar însemnătatea teatrului studentesc, între împrejurările de azi, ar fi de o netăgăduită valoare și binefacere.

Ba ar mai avea și aceea înriurintă binefacătoare, că îndrăgostind acești tineri mișcarea teatrală, cu tim-

pul ar deveni cei mai înflăcărați apostoli ai scopului la care ținteste societatea noastră teatrală.

Al treilea mijloc:

Participarea sau luarea parte și a industriașilor și a mese-riașilor noștri la mișcarea noastră în tot locul, încă este un lucru de cea mai mare însemnătate pentru trebuințele noastre culturale, având de scop închegarea societății noastre românești preste tot și câștigarea acestora pentru viața, obiceiurile și datinile noastre strămoșești, la cari trebuie să ținem cu toții morțiș cu cea mai mare sfințenie. Căci strângerea rândurilor între toți fii neamului, între toți membrii societății noastre românești e de însemnătatea cea mai mare, acum mai mult și de dorit ca ori și când.

Frați Români dela sate și orașe! Faceți-vă și membrii »Societății pentru fond de teatru român«, la toți căți vă dă mână, cercetați adunările generale, iar învățătorii și preoții noștri să se pună în fruntea mișcărilor și să aranjeze petreceri românești cu cântări, declamări, jocuri, și cu teatru până-ce vom ajunge la doritul teatru mare cu trupe de actori-teatraliști-artiști, cari să pornească o vie și statornică mișcare și atunci neamul nostru va înainta sau progresa cu pași uriași în toate ramurile științei, **devenind un neam luminat, văzut, stimat și temut!**

Din cele arătate pân' acum vedem, că **avem două așezăminte, două instituții culturale noi României din aceasta țară:** »Asociațiunea«, **ca mamă, și »Societatea pentru fond de teatru român«, ca fiică, cari sunt bunul comun al tuturor Românilor și în jurul cărora trebuie să ne grupăm cu mic cu mare, și să-le dăm sprîjinul de lipsă, ca și ele la rândul lor să-și poată împlini chemarea spre binele și folosul întreg neamului românesc!**

Aceste sunt cele mai scumpe așezăminte la cari ne chiamă cea mai mare datorie: datoria de Români.

Nu numai să simțim românește, dar să vorbim românește, să cântăm românește, să jucăm românește, — numai românește și earăși românește!

Ne-am născut Români, Români să trăim și iară Români să și murim!!

Și-atunci din nou putem vesti cu mândrie cu nemuritorul Alexandri:

Azi lumea ne cunoaște: „Român zice, viteaz zice!“



Centenarul nașterii lui Șaguna.

Am publicat și noi în Nrul trecut »Programa« festivităților din incidentul aniversării serbării de 100 de ani dela nașterea Marelui Metropolit Andreiu baron de Șaguna.

Serbările acestea după aceea programă au avut a să ținea Duminecă în 4(17) Oct. în Sibiu și Luni în 5(18) Oct. în Râșinari, unde între altele s'a desvâlit și bustul fericitului Metropolit, și unde își doarme și somnul de veci acel Mare și nemuritor Archiepiscop.

Biserica gr. or. în urmarea acestora e în mare sărbătoare. Și nu numai biserica gr. or. a îmbrăcat haine de sărbătoare, ci întreg poporul românesc, că Marele Archireu mai pe sus de toate a fost sufletul tuturor mișcărilor românești în zilele cele mai grele prin cari au străbătut acest mult cercat neam, de aici apoi provine, că întreaga lume românească e în zile de mare serbare bisericască și — națională!

Și cu tot dreptul, că acest bărbat providențial a fost trimis de Dumnezeu tocmai în cele mai grele timpuri, ca să verse în suflete și încredere în inimile amorțite ale bietului român, care ajunsese a-și perde nedejdea într'un viitor mai bun.

Lăsăm altele multe, ce a săvârșit pentru biserica și neamul său, și pomenim numai cele mai însemnate și neperitoare, cari arăta ca cu degetul pe bărbatul providențial, care a știut să se ridice la așa înălțimi, unde alții n'au putut nici batâr să cugete.

Între faptele cele mari ale și mai marelui Archiepiscop, cari i-l fac pentru vecii vecilor nemuritor, sunt aceste trei:

- Inființarea Metropoliei gr.-or. rom.;
- Statutul organic și
- Intemeierea »Asociațiunii« pentru literatura română și cultura poporului român.

Aceste trei sunt monumentele, sunt pietrele de marmură, cari și ie-a ridicat în viață fiind, și cari să mărturisească pentru vecii vecilor, cu graiu vecinic generațiilor viitoare despre mărimea sufletului său mare și creator!

Avut'am noi și alți bărbați mari pe a cele vremuri de grea cumpănă, dar între toți aceștia s'a înălțat ca un luceafăr stralucit figura Marelui Șaguna. Nu este mișcare românească mai de seamă, la carea să nu să vadă și mâna acestui uriaș între uriași, care alergat'a în tot locul, unde îi s'a cerut brațul său puternic. Tot ce a făcut pentru biserica și neamul său o vor spune multele așezăminte, inzestrate cu toate condițiile, pentru o dezvoltare prielnică și statornică spre binele și fala neamului românesc.

NOVÁK JÁNOS

MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni. Făgăraș.

A sosit

NOUTĂȚILE pentru SAISONUL
de toamnă și iarnă. PĂLĂRII
pentru dame cu prețuri reduse.

Ca un semn de înaltă recunoștință a arătat Metropolia din Sibiu atunci, când s'a îngrijit, că din prilejul aniversării de 100 de ani a nașterii Marelui Arhiepiscop să se tipărească o biografie, cât și o monografie, din cari să se vadă viața, activitatea și toate faptele aceluia mare bărbat, care neîntrecut va rămânea în istoria bisericii sale și a neamului nostru.

Laudă să cuvine și dlui prof. Dr. Lupăș, acum ales protopresbiter în Săliște, pentru zelul cu care a săvârșit aceasta lucrare, care este una dintre cele mai bogate în această materie, și carea mărturie va rămânea despre vremile apare de strălucita glorie și mărire a acestui Arhiepiscop.

Că bărbații luminați au recunoscut în marele Șaguna pe providențialul chemat de a reforma toate în biserică sa. Iată ce zice un fiu luminat al neamului nostru T. Cipariu cu prilejul denumirii de episcop a lui Șaguna:

„Virtuțile acestui mare bărbat român sunt mai cunoscute, decât să aibă trebuință a se mai lauda, încât nici inimizii nu i le-ar putea nega, și credem că grația Maj. Sale n'a putut cădea pe o persoană mai meritătoare de o așa mare chemare. Multe zile și din partea noastră îi urăm.»

Ear ca un răsuneț la aceasta frumoasă gratulare vine cuvântul de încheiere al Marelui Arhiepiscop cu prilejul sfințirii sale de Episcop ort. român al Ardealului:

„Mai pe urină iarăș înaintea Ta Doamne cad și zic: »Tu Doamne știi, că cătră seopul meu a alerga doresc, peromânii transilvăneni din adâncul lor somn să-i deștept și cu voe cătră tot ce e adevărat, plăcut și bun sa-i atrag. Tu Doamne umbrează-mă cu puternicul tău scut. Tu îndulcește-mi în ceasul morții fructele amarelor mele osteneli. Amin.»

Și cu adevărat trebuie să mărturisim, că ruga sa umilită, ascultată i a fost de Părintele Indurărilor, carele în toată lucrarea sa l'a umbrit cu puternicul Său scut.

E de ajuns să pomenim, că aceasta

serbare este serbarea unui neam întreg căci nemuritorul sărbătorit al întreg neamului românesc a fost.

Bunul Dzeu să ne facă părtași ca și pe viitor să mai putem sărbători umbrele și memoria unor atari mari bărbați!

Ear duhul său cel mare și geniul său strălucit să se scoale și să ne însufle sentimente de iubire de neam și lege și să ne întărească, în frățescă unire și solidaritate, depărtând dela noi ori-ce urme de ceartă, dușmănie, ură, ca cu toții într'o sinceră gândire și unire s'apărăm scumpele odoară, ce ni le-a lăsat moștenire, căci aicea înseamnă înaintarea, progresul și mărirea întreg neamului românesc din toate unghiurile locuite de români.

Inchinăm și noi aceste rânduri memoriei celui mare Arhiepiscop al bisericii ortod. rom., ca un semn de pioasă pomenire și ca un prinos de omagiu geniului Său nemuritor!

Neuitată zi va rămânea amintirea pentru vecii vecilor!

Congresul național bisericesc.

În 14 Octombrie s'a deschis congresul național-bisericesc în Sibiu după oficiarea unui serviciu divin, prin Arhiepiscopul-Metropolit Ioan Mețianu. Înalt P. S. Sa spune că este pătruns de aceeași mângăere pe care o simte un părinte la adânci bătrânețe, când vede adunați în jurul său pe fiii săi iubiți. Dar mângăerea se turbură prin durerea pentru decedații distinși: fericiții Popea și Mocsonyi. Amintește și de comemorarea Marelui Șaguna și citează cuvintele pline de greutate, prin care întemeietorul autonomiei bisericii a deschis cel dintâiu congres la 1868: „De astăzi încolo depun și responsabilitatea pentru ulterioara soartă a bisericii în mâinile acestui congres și a celor viitoare“. Vorbind de pericolul ce amenință biserică prin cunoscutul rescript al ministrului de culte, care a provocat atâtea îngrijorări legitime și atâtea fierbere.

Crede, că în urma pașilor întreprinși de Arhiepiscop și de forurile noastre bisericești se va putea afla o soluție mulțumitoare. Încheie spunând că pe lângă o mamă sufletească: biserică, avem și o mamă trupească patria.

În ședința din 14 Oct. s'au constituit comisiile de verificare, de organizare, petiționare, școlară bisericească. Se începe apoi desbaterea chestiunilor ordinii de zi. Em. Ungureanu propune alegerea unei comisii, care să studieze afacerea înființării unei noi episcopii la Timișoara. Se aleg în comisiune 9 membri, câte 3 din fiecare dieceză. Se primesc toți membrii afară de Tr. Putici, interesat în cauză care este înlocuit cu Ciorogariu. Se prezintă rapoartele consistoriale. Cele mai însemnate sunt acelea în chestia limbei de catehizare, acel în chestia congruei și raportul asupra noului regulament consistorial. La oarele 10 s'a ținut a treia ședință prezidată tot de I. P. S. Sa Metropolitul. După verificarea procesului verbal al ședinței premergătoare se începe desbaterea asupra petiției date contra alegerii dela Moldova-Noua. Cristea propune ca Duminecă și Luni să se suspendeze ședințele în vederea comemorării zilei nașterii lui Șaguna. Urmează raporturile comisiei verificatoare. Raportor: Dr. I. Șenchea. Dintre mandatele atacate se verifică a lui Ștefan Popa. La mandatele lui Oprișu și Vlaicu se naște discuția. S'a vorbit mult contra mandatului lui Burdea. Mandatul se verifică.

Serbările dela Sibiu.

Marți în 12 și Miercuri în 13 n. l. c. după cum se știe sa'a ținut la Sibiu „adunarea generală din estan a »Asociațiunii« despre decursul căreia vorbim în următoarele:

Ședința primă, la care au participat Români din toate părțile țării, între cari I. P. S. Sa Mitropolitul Mețianu, generalul Groza din România, președintele partidului

FOITA.

Din Vară.

— Amintiri —

„Citeo“.

În fine... în fine... ajungem, uite Oltul! Îmi vine un dor nebun să sar din tren... să gust numai o picătură din apă lui curată ca să-mi răcoresc sufletul ars de dor... și sărutând pământul țării mele să mor... nu-mi pasă!...

— Nu fi copilă. Ești așa de sburdalnică ca un ștregariu de băiat!... Te vei răci! Nu-ți scoate capu pe fereastră. Vino să șezi, de te odihnește! — astfel îmi vorbea sora-mea, ce a avea mă îngrijea ca pe un copil rău și desmerdat.

„Nu?!

Ochiul meu de mult n'a privit la ceriul senin, la curgerea lină a Oltului dorit — și de atâtea ori plâns pe marginea șesului de lângă Dobrișin:

... »Oltule pe malul tău

Crească iarba și dudău«...

Ce aer dulce, dătător de sănătate!... Primul coșăiu încins cu brâu „trei colori“ cu capul gol în arșița soarelui de dimineață,

Ce frumos!... Asudând de hărnicie cântă! Trenul zboară, dar în auz îmi mai vibrează doina plângătoare, iubita doină a țaranului năcăjit.

Două femei cu grebla adunând fân din o livadă, fac un tablou sublim în costumul lor minunat de pe lângă Sibiu! Le salut... făcându-le cu mâna, trimițându-le sărutări. Le-aș strânge cu drag în brațe, dar roatele trenului se rostogolesc mai departe tot mai departe — până la Sibiu...

Un nou pasageriu se suie în cupeul nostru. E un cunoscut din Blaj Dl Suciu... Îmi vine să-i spun, că'l cunosc, din fereastră cea spartă a internatului de cătră teologi...

Nepoșul mă strigă cu vocea lui picăruță, amenințându-mă cu degetuțul mic. Mă face atentă:

„Iată, griji să nu să imboarde trenu cu tine, că uite cum „fustulește!“

Mai târziu dl S. mi-se recomandă și începem conversația uzilată pe tren, cu întrebări... deslușir... curiozitate și opinii până la politică!

— Din tot cuvântul D-șoară — să vede că nu mai ești din țara Oltului«...

— Eu? Atât de mult să mă fi instreinat pusta Ungariei... de talpa leagănelui n eu?! Tușiam ca o vinovată, și îmi venea

să-mi taiu limba jos de câte-ori foloseam maghiarisme, neaflând terminul din limba măicuții mele dragi... Mă mângăiam... Eram iar acasă, în apropierea Oltului... lângă care m'am născut română!

Ios îndată: Făgăraș... foaie de ceapă Mai departe... uite „Ghindea“ în care umblam după ouă de pasări... îți amintești!? Să vede turnu bisericii, podu, valea, casa noastră, colo sub umbra plutelor.

Cu mâinile amândouă îmi strângeam dreptul inimei... ca nu... nu cumva să-mi sară dela loc, neastâmpărată!...

Gara... și... și... Mama...

Nu am să plâng, vei vedea! Că ce am făcut?! Nu știu...

Eram răpită, de simțirea, de farmecul durerii De-a străngerilor chinuri din clipa revederii, De ce-i mai dulce 'n lume...

Măicuța.....

La sânu-ți să mă culci,

Deasupra mea să cadă

Privirea, dulce, blândă,

A ochilor tăi dulci!!

Și valea să-mi doinească de vremuri de demult Și eu în fericirea-mi visând să tot ascult!..

Am ajuns acasă, în porțiță ne aștepta cu brațele deschise, două strengărițe, arse de soare, ca nește africane... sorioarele

național George Pop de Băsești și mulți alți fruntași dela noi și din România; a fost presidată de vice-presidentul ei d-l prof. A. Bărsescu, prin un minunat discurs care cu cunocuta-i și rara maiestrie de a vorbi l'a închinat memoriei întâiului președinte nemuritorului Archiep. și Mitropolit A. Șaguna.

În ședința de Marți s'a ales comisiunile de cenzurare și s'au împlinit celelalte agende dela ordinea zilei. La propunerea prezidentului adunarea și-a exprimat doliul și recunoștința ce simte față de memoria lui Șaguna și Al. Mocsonyi. a urmat apoi o valoroasă conferință a d-lui Ioan Agârbiceanu. cunoscutul nostru scriitor, care a arătat relele ce bântuie societatea noastră, și a încheiat spunând, că numai mergând mână în mână țărani și cărturarii, și ajutându-se unii pe alții, neamul românesc va putea da înainte.

După conferința d-lui Agârbiceanu s'a ținut banehetul.

A doua zi nu e mai puțin solemnă, și interesul nu e mai scăzut decât în ziua dintâiu. Numai I. P. S. Sa lipsește, dintre oaspeții înalți; primarul orașului e aci. O zi tot așa de senină, o sală tot așa de plină ca și ieri.

Concertul de seară a fost unul dintre cele mai reușite cum nici n'ar putea fi altfel în Sibiiu. Noul dirigent al corului, dl Liviu Tempea chemat din București, va ști numai duce înainte vestea „Reuniunii de muzică și cântări” sibieni.

O mulțime de oaspeți au mai sosit dintre cari următorii: general Mihălțan, Anton Mocsonyi, cu secretarul său P. Ionaș, și cei mai mulți membrii ai congresului ce s'a deschis

După deschidere se cetesc îndată depeșele de felicitare din mai multe părți.

În cursul zilei a sosit o propunere a dlui preot Cioban dela Viena, pe care o cetește însuși prezentatorul. Înțelesul acestei propuneri e: ca „Astra” să se adreseze ministrului de războiu, cerându-i ca în sările de iarnă feciorii să fie instruiți în ce-

cele micute, erau aceste și... gurițele lor sărutându-mă, îmi dase vioiciunea, puterea perdută în călătoria lungă și obositoare!

* * *

Mama cu sora cea mare, întind la tafasuri pregătind de cină... Eu es să admir un apus de soare... în măreția frumuseții naturale... E ca un morman de jărafic, să tot întinde ca un incendiu într-o noapte întunecoasă... Pare că ard munții! Ce deosebire, de apus — și apus!?

Un muget de vită să aude din depărtare, apoi... concertează broaștele și refrenul greerușilor de câmp... împodobesc liniștea patriarhală.

Totul are o culoare vie, un ton altfel ca pe șes... din tot, ceva cunoscut... ce se renaște în sufletul meu!

Ciurda de pe deal coboară încet la vale învăluită în o mare de prav, de abea să vede, și talunga sună așa de duios, de te pătrunde la inimă!

Muximilescu cântă din fluer, întrerupând, cu câte un „hi măi hi”, hora, pe care și joacă târând măciuca după el și svârlindu-și pălăria sus în aer!

Tata cu nepoții pe ghenunchi stă la poartă și așteaptă vitele din câmp. Și'i pنے

tirea și scrisului românesc de cătră șarjele inferioare, pentru care scop „Astra” ar putea pune în vedere chiar și oare-cari premii.

Dl Vasile Osvadă face raportul comisiei pentru cenzurarea raportului financiar. Dânsul propune și adunarea generală dă „absolutor” comitetului.

Urmează comisia de cenzurare asupra raportului general al Comitetului carea prin rostul dlui Dr. V. Branște arată scopul și mijloacele, de cari are a se folosi Asociațiunea numită și „Astră” pe viitor, arătând că nu numai vorbirea, ci și cugetarea să fie românească.

Arată mai departe, că legăturile dintre clasa cultă sau cărturari și țărâtime să fie cât se poate de strânsă, aceasta poate ca răspuns la conferința d-lui Agârbiceanu. Spune mai departe că conferințe să țină numai aceia, cari sunt stăpâni pe materia ce o tractează și cari știu vorbi după mintea și graiul țaranului. Aceasta este foarte la loc, că altcum conferințele nu ajung la nici un rezultat bun și folositor, — atunci pentru ce numai vorbe de clacă? Sau spune ceva mai bun ca „tăcerea sau tace”? — zice o zicăfoare înțeleaptă. La ținerea conferințelor și prelegerilor populare trebuie să poarte mare grijă pe viitor — dacă e s'avem rezultatul așteptat și folosul dorit.

Ori-ce pregătire s'ar recere, dar lipsa și folosul ei nu se poate tăgădui.

Trebuie să se poarte și de treburile plugăriei și creșterea vitelor mai mare grijă ca până acum, că doar acelea's cele mai de frunte deprinderi ale poporului nostru în timpul de față.

Problema despărțimintelor nu este eritat a o mai trata cu „gingășia” de până acum. Trebuie ridicat vâlul, fără teamă despre halul trist în care se află despărțimintele. Toată munca ce se desvoaltă acolo este — nici măcar o creare — ci o simplă imitare de formalități.

Ideia călindarului o aprobă călduros. Acest călindariu va putea fi un puternic

călare pe o bivoliță, și ei bat în palmi de bucurie, zicându-mi:

„Mătușă! să ducem un șal de acesta la noi acasă, bine?”

„Bine, tâlharii mei... dacă nu-ți mai plânge când vă spâl!”

„Nu! Nu!”

Merg în grădina! Toate cele vechi, cu deosibirea aceea, ca sălcia cea trisă d'în mijlocul grădinei, își lasă pletele până la pământ... Aici la umbra ei, frigeam slănină pe jar... aici durmeam ascunzându-mă de soare... câte o oară după amezi... aici cântam și plângeam după câte un frumos vis... ce dispărea de-odată cu preajma deșteptării!

O gălădie mare și o scârțăitură de aută să aude venind la noi în curte. Sunt lucrătorii dela secere, sunt... secerătorii... Uite flăcăul de „Cocoșel în blidișel”. Da ce-i măi oale, blide zamă de găină?! Uite și »Crăciun» la secere...! Dă-te de-a roata »Crocodil» că-ți dau un șurț de mere...! Așa vezi... Tot ești tu porodiță de țigan de cort...!

Apoi le împărțeam rachiu și pâne.

Un om de vre-o 40 ani, micuț ca o gogoasă, cântăreț vestit, începea la masă: „Mișo-fă... puiule”...

Ne ducem la culcare. Luna să furi-

mijloc de propagandă pentru „Astră și școlurile ei.

Având tot aceasta comisiune a-și da seama și asupra propunerilor întrate, face următoarele propuneri:

1. Să se exprime doliul pentru membrii decedați.

2. Să se ia măsuri din centru — ah sărmanele tendințe de federalizare! — ca să se înscrie mai mulți membri.

3. Să se ia în discuție propunerea dlui Dr. D. Stoica.

4. Să se discute chestia bibliotecilor, cu deosebire modul cum s'ar putea mări rentabilitatea lor.

5. Conferențiarilor să nu fie aleși de despărțăminte, ci iar din centru. Conferențiarilor să primească cheltuelile efective.

6. Broșurile „Astrei” să fie sever controlate și în privința limbii în care sunt scrise. (În jurul acestei propuneri se naște puțină discuție, se fixează deviza generală „întru cât se poate”, se face puțin haz și se lămurește, că ceea ce propune comisia este o dorință și o recomandare, blândă, mai mult.)

7. Comitetul să desvoalte mai multă activitate „literară-culturală”. (Ordinea cuvintelor e a comisiei!)

8. Se mulțumește d-lor Silvestru Moldovan și N. Togan pentru dicționarul topografic.

9. Ceva neînsemnat.

10. Să ia la cunoștință cu bucurie învierea revistei „Transilvania”.

11. Să se ia le cunoștință cu regret, că în mai multe locuri forurile administrative pun piedeci în calea adunărilor dela despărțăminte. (Se dau oare-cari lămuri).

12. Să se exprime mulțămirea de pietate răposatului căpitan: Teodor Sandul, care toată așerea sa de 25.000 cor. a lăsat-o Astrei.

Membrii noi s'au înscris ca fondatori 2, pe viață 10 înși, și o mulțime de membrii ordinari. Suma intrată 2890 cor.

Fondatori Dr. Mihail Mărcuș advo-

șează printre perdele... și, lumină palid odaia.

Ce liniște!... Ce dulce liniște!? Cu mâinile răzimate de pârcanu ferestrii, ascult la doinele ce le cântă încet în dreptul ferestrelor noastre străjile — păzitorii noapții! Fluierul lui Maximilescu suspină... sau mai sughiță câte una, când stăpănu-s'o capătă câte un pumu după ceafă, ca apoi să urmeze un răs infundat de copilandri, înfășurați în sarici și culcați pe pajștea de lângă drum...

* * *

E Duminecă și merg la biserică. O mulțime de priviri sunt oțântite asupra mea chiar și cantorul cel bătrân, răsfoiește prin o carte cu litere cirile, neștiind ce să cânte pe glasul lui tremurat... pe „Sfânt, sfânt” sau pe „Unul sfânt”.

Să apleacă la urechea mea și mă roagă să cânt o „Priceasnă”, o înțeleg și cu toții o doreau aceasta...

„Ridicat'am ochii mei la munții

De unde va veni ajutorul meu”.

Încetul cu încetul începeam să mă recunosc. Reînvia în mine fata preotului de pe Olt... nedeslipită de prescură, strană și evlaviie.

cat, Giula, Petru Ionaș, secretar dominiul Birchiș.

Pe viață Dr. Pavel Obădeanu adv. Beicherec, Ionel Comșa comerciant Săliște, Pavel Boldea prot. mil. Sibiiu, Dr. Ioan Stroia prot. Sibiiu, Lazar Triteanu ases. cons. Sibiiu, Dr. Aurel Nilvan adv. Șomcuta, Dr. Ioan Margita adv. Geoagiu, D-na Dr. I. Margita Geoagiu, Dr. Alexandru Birtolon, Hațeg, Dr. Ioan Fruma adv. Sibiiu.

Se primește ca la anul 1910 adunarea să se țină la Dej, iar pe anul 1911 la Blaj de unde au sosit invitații.

Cuvintele de încheiere ale dlui A. Bârseanu, cu citații din br. I. Eötvös, au fost tot așa bine simțite ca și cele de deschidere. „Noi nu vrem altceva decât să nu ni-se pună piedeci în calea dezvoltării, statul să ne lase liberă concurența cel puțin, căci preste sufletele noastre voim să fim liberi! Sufletul nostru nu'l dăm!” (Aplauze repetate).

D-l Dr. Tripou aduce obișnuitele mulțumite ce să dorește „Astrei” și conducătorilor ei.

După prânz la 4, secția științifică literară ține o ședință festivă, stând la presidiu d-nii Bârseanu, Dr. C. Diaconovici, Dr. Beu, Dr. Bălan, Dr. Vecerde, N. Togan, I. F. Negrui și Tăslăuanu.

Se dă cuvântul d-lui Dr. Valer Braniste — cel care cetise acum patru ani, din acelaș loc, lucrarea științifică a lui Alex. Mocsonyi despre religione și știință — invitat pentru ziua de azi, de a vorbi publicului despre opera întregă a lui Alexandru Mocsonyi. Public e foarte puțin. În număr mare au venit elevii și elevele.

D-l Branisce spune că a scris foarte mult despre Al. Mocsonyi și totuși, nu se va putea exhauria nici-odată materialul, celor ce ar fi vrednice a se spune despre el. Scopul conferinței este a ni-l arăta pe Mocsonyi ca pe filozof.

D-l Bârseanu mulțumește conferențiarului adaugând că deși am pierdut pe Zeno Alexandru și Eugen Mocsonyi, avem o

mângăere în buna nădejde, că urmașii lor, vor călca pe aceleaș căi mărețe!

Premiile Andreiu Mureșianu, de câte 300 cor, s'au acordat lucrărilor: „Schiza monografică a Sălagiului” de d-nii Dr. Stoica și I. Lazar. „Icoane”, vol. de romane a lui Al. Ciura.

D-l Bârseanu aduce mulțumite totodată autorilor.

După închiderea ședinței, d-lui Branisce i-se aduc felicitări personale. D-l Anton Mocsonyi îi strânge mâna și lui și președintelui.

Membrii comisiiei literare rămân pentru o ședință intimă a lor.

În comisia literară științifică s'a hotărât a se da premiul de 100 cor. și cheltuieli de tipărire vre-o (300 cor.) abecedarului prezintat de învățătorul Nicolae Iosif din Aciliu, iar învățătorul Ioan Bota, să capete 100 coroane, dacă-și tipărește abecedarul.

Seara de cunoștință a universitarilor români din Cluj.

Conform datinei vechi, ca la începutul fie-cărui an de studiu să se ție câte o seară de cunoștință între studenții universitari de aici, și în anul acesta în 14 l. c. n. s'au adunat o mulțime de studenți și o însemnată parte a inteligenței, în sala mare a „Hoielului Biasini”, unde cu mare însuflețire au prăzmit adevărata sărbătoare studentească, și amintirea bunei datinei vechi.

S'au rostit mai multe toasturi (vorbiri) dintre cari, cu mare plăcere remarcăm pe cel al D-lui președinte vechiu al studențimii, Iuliu Dan, cand. adv., care cu multă însuflețire și dragoste frățească, primește în sânul tinerimii și în lupta zilnică și înțepită a vieții noastre publice, pe noi veniți la școlile înalte.

În vorbe alese și cu iscusință i-a răspuns tinărul student în drept, Ieronim Stoichiță, care în numele celor tineri promite

a urma poveștelor înaintașilor și a conlucra spre deșteptarea și înaintarea neamului.

D-l Emil Folea rig. în drept așteaptă dela tinerime nu vorbe și fraze, în cele mai multe cazuri, goale, ci fapte.

Vorbește apoi pentru oaspeții sași: D-l Valeriu Negrilă rig. în medicină, care arată alipirea sașilor față de români prin faptul, că în Sibiiu au lăsat, ca strada până acum numită a »Morii«, să se numească de aici în colo »Strada Șaguna«, după numele marelui metropolit, ceace dovedește că Sașii știu cinsti și amintirea bărbaților nemuritori ai altor neamuri. Mulțumește în urmă colegilor sași pentru că au luat parte la aceasta întrunire curat românească și goleşte paharul în sănătatea sașilor. D-lui Negrilă îi răspunde studentul sas: Bresler, declarând, că sașii în multe privințe, dacă nu în toate, simpatizează cu românii. Închină în sănătatea românilor.

În două rânduri s'a ridicat și D-l adv. Dr. Ștefan Morariu, vorbind cu multă căldură și dragoste frățească, îndemnând studențimea să se închege într'un întreg compact, să-și facă planul de acțiune și să provoace rând pe rând pe toți inteligenții din Cluj să le dea mână de ajutor și atunci să vor convinge, că cine le dă sprijinul dorit și cine nu, atunci vor vedea și fapte nu numai vorbe! Iar cel ce nici atunci nu va urma glasului de înaintare și consolidare, blăstămat să fie! Aceste vorbe frumoase românești au însuflețit foarte mult tinerimea, care nu voia să mai încete din aplauze!

Au vorbit încă mulți frumos și înălțător, s'au cântat mai multe cântece din popor și doine admirabile așa încât a fost o petrecere rară.

Iar ca aceasta întrunire să-și ajungă cutmea, o bandă bună țigănească, a umplut inimile de bucurie prin accentele frumoase de sârbe și ardelenne minunate. Petrecerea a ținut pauză către miezul nopții.

Rap.

Crucificul de bronz se uită în jos, cu privire plastică și divină, plină de melancolic sfântă, la poporul ce stă înghenune chear și cu capetele plecate.

Dintr'un colț de strană unde ședea un om bătrân, bătrân cu plețele albe lungi pe spatelui încovoiate, cu genele sure lăstate peste ochii oboșiți, din peptul lui slăbit să strămtoră în afară un oftat îndușit și un murmur de:

„Doamne, Doamne!”...

La ușa bisericii să împărțesc colaci și luminițe pentru odihna răposatului Luca. Copilașii se nbulzesc, întinzând mâinile lor micuțe după pomană. Oamenii în vârstă și femeile gustă câte un păhărel de rachiu, muțămind c'un „bogdea prostea”... ear eu mă duc către casă, cu un colac subsuoară și cu luminița în mână, care așa s'o înmuat de căldura arzândă a lui Iulie că o poți îndoi ca pe un fir de spărguță.

Jocul își ia avânt, colea sub umbra frăgariului nostru. Stau cu mâinile încălcite după ghenunchi, pe iarbă și privesc plină de bucurie la hora aceasta compusă dintr'un cordon de flăcăi, fete și neveste negricioase și roșii ca bujorii din grădina! Strigăturile sunt o întregă artă.

O fată înaltă, blondă, cu costița lungă lăsată pe spinare, cu ochii frumoși albaștri

plecați în jos... își arată dorul și dragostea ce poartă aceluși june roscovan cu ochii îndrăciți negri... prin o strigătură de dragoste duioasă, de să te taie plânsul, pe când Linca lui Grigore, o femeie oacheșă și micuță îndesându-și o șuviță de păr negru ca iadu sub căiță, răspunde înțepător într'o epigramă nimerită!...

E atâta bucurie și glumă, atâta sinceritate și lealitate din jurul acestor ființe mărginite și restrânse în ideile lor — că fac pe om să-și uite de sfere mai înalte ale gândirii, de altă perfecționare.

Amurgul sării sosește aducând cu sine un pic de răcoare și rouă pe florile scoarțite de soarele zilei.

Es la preumblare către capul satului de către apus. Aici la dreapta se încolăcește cărarușă ce duce către cimiteriu. Crucile de lemn micuțe stau strajă unor morminte neîngrijite. Numai scaiul le îmbrătoșează iar cucutele își ridică capu preste îngrăditură spre a spune parcă cu mândrie „Aici ce căutați, aici noi suntem stăpâne?!”

O inscripție nouă îmi atrase atențiunea și impresionată de tristeța locului de jale, mersei într'acolo să cetesc...

»Anuța, moartă în 12 Maiu 1908«.

»Te voiu uita...»

Când îți voiu urma«...

»Ce minciună! Ahea va trece anu — îmi gândeam — și în loc de cuuunițele de flori... își va întinde scaiu brațele și asupra acestei cruci frumoase de peatră albastră«.

Streini și după moarte!

O buhă sbărlită să leagănă pe un rug de floarea soarelui așteptând noaptea ca să facă pomenirea morților.

Sunt trudită sufletește...

Frunzele teiului să scutură tremurând în aer. Un vânt ascuțit de toamnă le rupe, le învârtește într'un joc fantastic c'apoi să le îngrămădească în o groapă... Un stol de rândunele cu penele strălucioase cântă cu durerea despărțirii de pe un drot de telegraf.

Și eu cu sufletul plin de jale, le urmeresc — le nțeleg așa de bine ciripitul și baterea aripilor desperată.

E ultima zi ce o petrec la noi acasă: Nu am voie de nimie... sunt cuprinsă de o moleșală care nici să plâng nu-mi dă putere... și privesc cu ochii fără expresiune la ruina totală a fericii clădite — acasă. Nu cred, nu-mi vine să cred că așa de iute să-mi răpească realitatea visul de care am fost înălțuită în paradisul... țării Oltului...

— Toate sunt pregătite pentru plecare... O mulțime de femei cu șurțe la ochi își

NOU TĂȚI.

Invitare la abonament:

pe anul acesta va fi . 4 cor. — f.
pe jumătate de an . . 2 c. 50 fil.

Pentru România și străinătate:

pe acest an va fi 10 cor.
— Un număr 8 filleri. —

— **Din Cluj.** Sâmbătă în 16 a lunii acesteia a fost ridicat la gradul de doctor în științele juridice (advocat) simpaticul tânăr: Dl. Victor Siciu, fiul par. Vasile Suciuc din Căpușul de câmpie. Gratulațiile noastre!

— **Testamentul lui Ciril Deac,** făcut de generosul vicar în înțelegere cu soția sa Rafila născ. Popescu, a lăsat toată averea câștigată cu mari economii spre scopuri culturale. Ciril Deac a lăsat bisericii gr-cat. din Năsăud 7000 cor., bisericii gr-cat. din Rușii-munți realitățile sale de acolo, iar pentru fundațiunea făcută pentru copii și orfanii de preot din vicariatul Rodnei și al Budacului 47.000 cor.

† **Ioan Turcu,** pretor, în cercul Arpașul de sus, au murit pre neașteptate Miercuri în 7 (20) Octombrie a. c.

— **Inmormântarea** mult regretatului avocat Dr. Georghe Anca s'a făcut Sâmbătă în 6 d. a. la orele 3, asistând multă lume din Oravița și jur. Testamentul decedatului, prin care a lăsat întreaga sa avere mișcătoare și nemiscătoare Asociațiunii a fost publicat.

— **Veste, de pe lumea cealaltă.** Italianul Antoniu Vettera, din Columbus, O. — murind în pripă n'a avut timp să spună nevestei lui că el are bani ascunși. La o săptămână după moarte, bărbatul s'a arătat în somn nevestei, spunându-i să caute bine, că sunt nește bani ascunși. Ea a căutat, dar nu a dat de ei. — Atunci i s'a arătat de nou în somn bărbatul și i-a spus un loc ascuns în pivniță, unde trebuia să caute. — Ea căutând, a aflat acolo suma de 2 mii dolari.

șterg lacrimile. Mama nu mă mai lasă din îmbrățișările despărțirii. Toți plâng și oftează, toți caută câte un cuvânt duios ce-mi săgeată inima în tăcere.

Sunt rezolută. Veți vedea că n'am să mă bocesc, n'am să plâng! ba întind mâna făcând glume cu sufletul sângerat. Tata e ca o statuă ce privește din porțiță nemișcat. Îi mai adin cu capu... apoi cu batista până'l perd din vedere. Mă suiu în cupeu, trenu flueră și să pune în mișcare...

„Nu plânge mamă! Nu plânge!”

Și cum am perdut-o și pe ea din vedere am căzut pe un divan prăvos, frântă de o durere ascunsă-neobicinuită și am început a plânge cu hohote... Asta îmi mai rămase ducându-mă între străini!...



— **Perchisiție domiciliară cu vârsare de sânge.** În comuna Patró în apropierea orașului Canija-Mare s'a ținut perchisiție domiciliară pentru aflarea făptuitorului unui mare furt. La casa unui țăran au voit să țină perchisiție și au voit să înceapă cu podul grajdului. La ușa podului, erau însă doi oameni armați cari la provocarea gendarmilor de a-i lăsa să intre în pod fără nici o vorbă și-au descărcat armele asupra gendarmilor. N'au nimerit însă. În momentul următor se tăvăleau deja în sânge loviți fiind de gloanțele gendarmilor. Unul a murit imediat, celalalt trage de moarte. Proprietarul grajdului nu știe cine sunt și cum au ajuns la el în podul grajdului.

— **O nouă școală țigănească.** În Sept. s'a deschis în Pâncota prima școală țigănească cu menire, ca fiii lui Faraon să fie crescuți în spiritul patriotic. Acum ni-se scrie că în comuna Nicolintu-mare din comit. Timiș se va deschide o școală pentru cei 40 purdelași setoși și flămânzi.

Adunarea generală

a „Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu.”

(Urmare și fine).

Duminecă, în 26 Septembrie n. 1909, Reuniunea meseriașilor noștri sibieni, din prilejul tinerii adunării generale, a avut o rară și înălțătoare sărbătoare. La ora 2 p. m. salele spațioase ale Reuniunii erau fixite de membri: măestri și sodali, dornici de a afla rezultatele finale, la care Reuniunea a ajuns după activitatea rodnică dezvoltată pe toate cărările, ce duc așezământul la înflorire, iar pe membrii săi la mândrie și îndestulare.

În cuvântul de deschidere al adunării, prezidentului nostru dl Victor Tordășianu trece în revistă toate lucrările mai de căpetenie săvârșite la Reuniune în timpul celor 12 ani, decând d-sa conduce Reuniunea. Aduce tributul recunoștinței sale tuturor acelor, cari mână de ajutor au dat Reuniunii spre a să vedea adăpostită în casa proprie, pe care noi să fim stăpâni și în care, neconturbați de nime, să putem urma spre țintele înscrise în inimile noastre ale tuturor. Tractând despre frumoasele rezultate obținute în toate întreprinderile, zice: „Va veni o vreme, când nu va fi meseriaș român, ori unde s'ar găsi el, care să nu urmeze exemplele grăitoare ale meseriașilor noștri sibieni, grupați sub stindardul nostru, căci noi nu ne-am mulțumit a aduna în jurul nostru numai pe sodalii noștri, ci adunat-am, chemat-am la lucru pre vrednicii măestri, apoi pe viitorii meseriași, învățăceii noștri, ba pus-am la contribuție și pe femeile noastre. Din această lucrare armonică a noastră vedem încheșându-se familii de ale noastre de meseriași; vedem așezându-se în orașul nostru tot mai mulți măestri desinestătători; vedem cum mereu curg, ca la un adevărat focular și aproape zilnic,

calfe și învățăcei, doritori de a-se încălzi și a se lumina în apropierea noastră etc. etc.”

În cele din urmă dl Tordășianu, făcând mențiune de darurile, cu cari Reuniunea a ținut să-l recompenseze pentru ostenele sale, anume de inelul ce i-s'a dăruit; de albumul cu iscăliturile membrilor; de scaunul de onoare; de „Cartea de dureroasă memorie,” când d-sa a fost greu bolnav; de fondul »Victor și Eugenia Tordășianu« pentru înzestrarea fetelor sărace și cu ali-pire către Reuniune; de prețiosul orologiu de părete etc., mulțumește membrilor și asigurându-i de dragostea sa, declară adunarea deschisă.

În vastul raport general al comitetului cu deviza: »Prin stăruință la izbândă«, și cetit de notarul S. Duca, să expune cum cărmăcii Reuniunii, spre a o scăpa de șicanele stăpânilor de case pe deoparte, iar de alta de rușinea și de însemnatele daune materiale și morale, pricinuite de dese mutări dintr'o locuință într'alta, au apelat la generositatea patronului nostru, a I. P. S. Sale Domnului arhiepiscop și metropolit Ioan Meșianu și a venerabilului Consistor, de a cumpăra pe seama Reuniunii casa din strada Bruckental Nr. 17 și de a o închiria deocamdată pentru Reuniune, cu rezerva, ca aceasta când îi va sta în putință s'o răscumpere. Cererea, încoronată de succes, Reuniunea din 1901 este adăpostită în aceasta casă. La 1905 o parte a caselor au fost reedificate, când s'a avut în vedere atât ridicarea rentabilității caselor de închiriat, cât și mai ales să creăm pentru Reuniune localități încăpătoare și atrăgătoare. Reuniun, astăzi dispune de o sală mare, spațioasă în etagiu și spre stradă și de-o sală potrivită pentru biliard. Din casele de închiriat se încasează în chirie anuală aproape una mie opt sute cor., fără salele folosite de Reuniune, pentru cari am putea computa o chirie de cel puțin 500 cor. Intre chiriși se numără și »Reuniunea română agricolă sibiană« și »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu«, instituțiunile acestea de cari și contribuie la ridicarea moralului membrilor noștri și la înmulțirea veniturilor și la întărirea clasei noastre de mijloc etc.

Darea de seamă despre înființarea și înmulțirea numeroaselor fonduri ale Reuniunii, sunt cu o dovadă mai mult la ce se poate ajunge din unirea forțelor, din stăruința de a aduna mai bucuros puțin, dar dela mulți, decât mulțisor dela pușini. Fondul văduvelor și al orfanilor în răstimp a avut venit: cor: 2822.62, dintre cari cor. 1427.19, daruri în amintirea iubiților răposaiților cor. 503.62 din crucerii aruncați în lădițele săracilor; cor. 520.25 adunați de prezident cu „Pălăria Dzeu vede” la producții etc. Cheltuindu-se, pentru cununi pe cosciugul unor membri răposaiți mai marcanți suma de cor. 202.32, el astăzi dispune de cor. 2620.30. Cu considerare la serbările jubilar, Reuniunea din pietate către marele Șaguna, care a fost primul ei patron i-a dat acestui fond numirea „Fon-

Depoul general: al adevăratelor MAȘINI de cusut SINGER

se vând cu cele mai avantajoase prețuri în rate lunare, pre lângă garanție îndelungată. Instrucție gratuită la cusutul mașinei, a broderiei, ca: netedă, rotund, azur, aplicație, congre, spaniol, smyrna etc. etc.

Atelier mechanic de construcție și reparaturi dela cele mai gingașe puști, mașini de cusut și biciclete.

Articli de construcție pentru arme, mașini de cusut și biciclete, în mare alegere.

Făgăraș,
Ulița Becleanului 4.

SÁRKÓZY JÓZSEF,
montator de arme, mașini și mecanic.

dul Andreiu Baron de Șaguna pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor». Fondul «Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace», a avut venite totale cor. 1979-05, din cari cor. 1708-35 daruri dela particulari.

«Fondul Episcopului Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași» are cor. 1.723.19. «Fondul Neatacabil» cor. 1.421-95. «Fondul expoziției jubilar» cor. 564.— «Fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea calfelor fără de lucru» cor. 524.— «Fondul Bechnitz» cor. 340.63. «Fondul expoziției anuale» cor. 330-08 «Fondul despărțământului femeiesc» cor. 230-61. «Fondul jubilar N. Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai meseriașilor» cor. 230-11. «Fondul disponibil» cor. 150.97. «Fondul steagului» cor. 93.— «Fondul congresului» cor. 34.56. «Fondul de 20 bani (al Halei) pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare», căruia s'a pus bază cu contribuirea de 20 bani a prezidentului Tordășianu și alor 6 prietini ai săi, este proprietarul casei, prețuită cu cincizeci mii cor., și datorășul celorlalte fonduri cu sumele cu cari au concurs la plățirea capitalului investit în casă. El a avut pe lângă chirii și pe lângă sumele investite de Consistor la cumpărare și la reedificare, următoarele venite: 6765.09 din daruri dela particulari; cor. 1494.03 dela producțiunile publice ale Reuniunii; cor. 84.74 interese după depuneri etc.

Intre erogațiunile lui, pe lângă sumele solvite în dare, pentru reparaturi, pentru asigurățiunea contra focului etc., se numără cor. 15.078-34 replătire de capital (din cari cor. 1-500, avansați fără interese de membrul onorar P. Lucuța) și coroane 7.035.20 plătiți în interese; datoria fondului e, afară de sumele avansate de fondurile proprii, ceva preste douăzeci mii cor. Averea curată a Reuniunii, după substragerea datoriilor, dau suma de aproape 23 mii cor. etc.

După protocolul fundamental, la Reuniune în restimp au fost înscriși 741 membri ordinari, iar după protocolul anului curent Reuniunea în 1909 dispune de 84 membri ordinari, 124 ajutători, 8 fondatori, 17 pe viață și 4 onorari.

În partea privitoare la afacerile pur meserieșesti se enumără interesul purtat de Reuniune la așezarea învățăceilor la meserii; ocrotirea și ajutoarele exoperate pentru învățacei pentru sodali și pentru măestri, îndemnarea sodalilor de a se perfecționa în străinătate: aranjarea unui curs de contabilitate; aranjarea cu concursul Reuniunii agricole a marelui expoziții industriale din 1902 etc.

În restul raportului se scot în relief meritele câștigate pentru cauzele meseriașilor de o samă de bărbăți vrednici, între cari de prezidenții Reuniunilor surori și îndeosebi de profesorul G. Precup, totodată prezident al Reuniunii din Blaj, apoi de cătră fostul dirigent al corului, dl Candid Popa, de cassarul Fl. Cruciță, dl membrul în comitet Ioan Bologa, măestru pantofar și de compactorul Petru Ilieș.

Adunarea generală, după ce ia raportul comitetului cu aprobare la cunoștințe la propunerea comisiunii de reviziune a socotelilor, compusă din membrii Emil Petruț, George Mocian și Vasile Banu (raportor G. Mocian) aprobă socotelile Reuniunii în regulă purtate și documentate și dă comi-

tetului absolutului. În conformitate cu propunerile comitetului, adunarea generală, cu conziderare la meritele câștigate pentru cauzele meseriașilor, proclamă cu mare însuflețire drept membri onorari ai Reuniunii pe dnii: Candid Popa, fost dirigent al corului Reuniunii; Florea Cruciță, vechiu cassar; Ioan Bologa, vechiu membru în comitet; Petru Ilieș, compactor și pe profesorul Gavril Precup, prezident al societății meseriașilor din Blaj; mai departe exprimă condolență pentru membrii răposați; încuviințează procurarea din pietate a unui bust potrivit al mult regretatului Nicolaie Cristea, fost întemeietor și prezident onorar al Reuniunii, care să se așeze la intrarea din etaj; decretează revista «Munca» din Sebeșul sâs. drept organ oficial al Reuniunii și-i votează un ajutor de cor. 50; încuviințează scoaterea în tipar a «Anuarului» al 2-lea, în care să se dea, între altele, biografia și portretul patronului nostru, al I. P. S. Sale Domnului arhiepiscop și metropolit I. Mețianu, al membrilor onorari C. Stejar, Pant. Lucuța, D. Cunțan, Simeon Simoniti (Sălișteștea), cum și al membrilor onorari proclamați în adunarea generală de față; apoi date statistice despre statul meseriașilor noștri din toate centrele etc. Urmând la ordinea zilei desărcinarea fostului comitet, adunarea generală, având în vedere înmulțirea agendelor, înființează, pe lângă postul de cassar, un post de cassar contabil, tot asemenea pe lângă postul de notar și bibliotecar, câte un post de ajutor de notar și ajutor de bibliotecar. Membrul fondator P. Moga, cu conziderare la starea de înflorire, la care Reuniunea s'a înălțat, mulțumită zelului devotat de comitetul ei; propune, iar adunarea generală votează mulțumită și recunoștință fostului comitet.

V.-prezidentul G. Poponea, înainte de a se pune la cale alegerea noului comitet, rostește o cuvântare pătrunzătoare și bine simțită, în care, raportându-se la avântul îmbucurător, ce l'au luat Reuniunea, și care au pus în uimire pre toți căți s'au interesat de soarta și binele ei, a pus în uimire până și pe străini, cărora nu odată le-a stors admirațiunea — face apel la meseriași, ca însuflețindu-se de starea în care ne găsim, să-și strângă rândurile, să se jertfească și mai mult pentru cauzele noastre, ca ăst mod să înălțăm tot mai sus bunul nume al așezământului, care poartă numele nostru. Să luăm drept pildă de urmat în această privință pe bărbatul faptelor, pe prezidentul nostru, în care am avut sincer povățuitor desinteresat muncitor, stăruinței și îndemnurilor căruia avem să atribuim cinstea și binele la care ne-am avântat. Drept aceea propune, iar adunarea generală votează prezidentului Tordășianu mulțumita și recunoștința sa.

Trecându-se la alegerea comitetului și a funcționarilor, la propunerea membrului I. Stanciu se proclamă aleși: prezident Victor Tordășianu, vice-prezident George Poponea, conducătorul tehnic al tipografiei arhidiecezane; notari: St. Duca și N. Roșca, cul. tip.; cassari: Florea Cruciță, croitor și Nicolae Stoica (cassar contabil), cul. tip.; bibliotecari: George Trifan, cul. tip. și Ioan Miga, sodal pantofar; controlor: Ioan Stanciu, măestru zugrav, archivar: George Ioandrea, cul. tip.; iar membri în comitet, ordinari: George Săsarman, măestru pantofar; George Mocian și Dumitru Axente, cul. tip. și Vasile Ban, măs-

tru cismar; suplenți: Ioan Roman, măestru frizer; Laurențiu Nemeș, măestru pantofar; Victor Maniu, măestru frizer și Nicolae Chirca, sodal rotar.

Exhaustată ordinea de zi, prezidentul Tordoșianu, mulțumind numeroșilor participanți pentru armonica conlucrare și exprimând recunoștința sa vice-prezidentului G. Poponen pentru cuvintele încurajatoare, îl roagă atât pe dsa, cât și pe ceilalți membri, să fie la posturile lor, ca astfel să putem desăvârși opera plăsmuită de vredniciei noștri înaintași și declară adunarea generală încheiată.

Un binevoitor al meseriașilor.

CĂRȚI, FOI și REVISTE.

Avis D-ilor învățători!

Carte didactică aprobată. Ministrul cultelor și al instrucției publice, cu rezoluțiunea de sub Nr. 52.159/1909 a aprobat **Cursul practic de fizică și chimie** pentru cursul primar de *Iuliu Vuia*. Prețul 50 fil. Ed. II. cu numeroase ilustrațiuni în text. Opul se poate comanda dela librăria diecezană din Arad, Deák Ferencz-u. 33.

Curs practic pentru limba maghiară pentru clasa 4, 5 6 scris de *Iuliu Vuia* întru toate în conformitate cu noul plan ministerial emis cu ordinul de sub Nrul 120.000/1908 a apărut și se poate comanda dela Librăria diecezană din Arad, Deák Ferencz-u. 33.

Acest curs a fost cvalificat de *model și ca cel mai bun și mai practic, scris după cel mai bun și ușor metod.*

GHICITURI.

Ce hiară încornurată
Umblă cu gura căscată,
Și numai cu limba rămă
Tot răstoarnă și dărîmă.

(Inghid)

Trupul, capul mi-e totuna
P'un picior stau totdeauna
Cămăși am nenumărate
Și le port toate îmbrăcate.

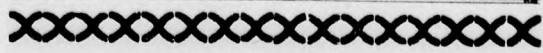
(Varza)

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Prețul bucatelor din Făgăraș.

în 22 Octomvrie n. 1909.

Grâu I. mmtr.	cor. 24-60—23-60.
» II.	» 23.—
Săcară	» 15-60—16.—
Cucuruz	» 16.—
Ovės	» 12.—
Orz	» 14.—
Fasole	» 14.—
Cartofi (sacu 5 f.)	» 2.—
Unsoare de porc klg.	» 1-44
Slănină afumată klg.	» 1-82
» albă v. klg.	» 1-64



Un învățacel

cu pregătire de 2 clase gimnaziale, sau reale să primește în condițiuni favorabile la Tipografia română din loc.

Publicațiune.

Biserica națională grecească din Brașov, cu data din 10 Octomvrie a. e., sub Nr. 14, a dispus ca stoboarele (gardurile) de pe lângă castelul din Sâmbăta de sus, preliminarat în suma de cor. 5640.— a intrat în valoare să se renoveze.

Spre asigurarea îndeplinirii lucrului sus amintit, să publică prin a-

ceasta licitațiune publică, cu oferte închise pe **31 Octomvrie a. e. la 10 oare** a. m., ce se va ținea în castelul din Sâmbăta sup. apuseană.

Doritorii de a licita să invite prin aceasta, că ofertele referitoare la executarea acestui lucru să și le înainteze până la ziua și locul sus numit, cel mult până la 10 oare a. m. negreșit, pentru că cele sosite mai târziu nu se vor lua în conziderare.

La suma preliminarată de spese să se ofere un vadiu de 5% în hârtii de valoare.

Planul și preliminarul pentru executarea acestei lucrări să poate vedea zilnic în oarele oficioase, la oficiul r. ung. de edile din Făgăraș.

Brașov, 15, Octomvrie 1909.

Curatorul bisericei
naționale grecești, a Sftei
Treim din Brașov-Cetate.

1-2

Nr. 563-909

not.

Publicațiune.

Subscria primărie comunală din Cârța dă în arândă moara sa cu 3 petri, în 4 Noemvrie 1909 la 9 oare a. m. în cancelaria comunală pe trei ani, începând din 1 Ianuarie 1910 până în 31 Decemvrie 1912. Prețul strigării să va începe dela 1300 cor. dela care doritorii de-a licita sunt datori a depune vadiu de 10% dela prețul strigării.

Condițiunile de licitare se pot vedea în oarele oficioase la primăria Comunală.

Cârța, în 5 Octomvrie 1909.

Maximilian Budac
notariu

Coman Iohann
primar.

La tipografia și administrația foaiei „Olteanul“ se află de vânzare următoarele:

PROTOCOALE de BANCĂ

de toate operațiunile precum și COALE pentru cărțile fonduare, Imprimare pentru oficiile preoțești, Matricule, Estrase, Protocoale de agende, Protocoale familiare, Protocoale de evidențe, Conspecte A, B, C, Contracte, Obligațiuni, Coale de rațiuni, Protocoale de postă, Protocoale, de clasificățiuni și absenți de materia propuse, cronică, Tabale de repartiție, Propise de caligrafie, Caete Penițe, condeie etc. Cuietanție, Contra-Cuitanțe, Contracte de vânzare și cumpărare, Cerere de intabulare, rubru la aceste, Fizetési meghagyás. Relațiuni pentru morți. etc. etc.

Precum și mai multe cărți populare, dintre cari amintim:

Cântece din vremea veche, culese de G. Tulbure, edit. tip. C. Popp, Făgăraș. 40 fill.

Țiganul cătană, comedie într'un act, scrise în versuri de Em. Suciu, inv. Prețul 30 fill.

Au plecat la târg de vite, dialog, de E. Suciu, inv. Prețul 30 fill.

Țiganul în căruță, dialog, de Em. Suciu. Ediția II. Prețul 20 fill.

ANUNCIURI, INSERAȚIUNI și RECLAME

se primesc cu prețuri reduse la administrația foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop.

Wirklich solide Uhren



HORLOGÉRE „UNION“ ÓRÁK
egyedüli elárusító helye.

Raktár: zsebóra, fali, ingó, ébresztő, irodai órákban. — Mindenemű lanczok. — Látszerészetű cikkek, orvosi rendelet után. — A legkényesebb órák szakszerűen javítok. Javításba adott órák 6 hónapra nem őriztetnek. — Uj torony és épület órák felállítása elvállaltatik.

Hartman Károly
mű-órás
és
látszerész.
Fogaras
Bethien utczá.

der Union Horlogéere
Uhrenfabrikations-Gesellschaft, Biel, Glashütte, S. Gem.

Zarafía și Trafica de tutun

a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

in BRASOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Olteului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea compatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acurățeta.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA POPORULUI

Făgăraș, Vár-tér Nr. 46, (casele I. Peia).

(Vis-a-vis de Magistratul orășănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acțiuni, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesii tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericești și școlare; cărți de școală și de literatură populară, revizite de scris, etc.

Comandele din afară se efeptuesc repede.

Sprîjiniți instituțiunile românești!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.